

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-12380/2018-ERU

V Praze dne 4. listopadu 2019

Č. j. 12380-19/2018-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon ve znění pozdějších předpisů“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-12380/2018-ERU s obviněným z přestupku, kterým je společnost **Vaše stavební s.r.o.**, se sídlem Holická 1173/49a, Hodolany, 779 00 Olomouc, IČO: 073 33 323, ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, společnost Vaše stavební s.r.o., se sídlem Holická 1173/49a, Hodolany, 779 00 Olomouc, IČO: 073 33 323 (dále též „účastník řízení“), se uznává vinným ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 8. října 2018, v obci a k. ú. Březsko, okres Prostějov, u rodinného domu č. p. 95 - Březsko, v blízkosti a v ochranném pásmu plynárenského zařízení (ocelové středotlaké plynovodní přípojky DN 25) činnost - demolici zděného oplocení, v jejímž důsledku došlo k poškození předmětného energetického zařízení, a tím k porušení zákazu poškození energetického (plynárenského) zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle § 35 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) ve spojení s § 91a odst. 7 energetického zákona ve znění pozdějších předpisů, se účastníku řízení za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 9 000 Kč (slovy: devět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 31519.**

III. Podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 31519.**

IV. Podle § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se **poškozenému**, společnosti **GasNet, s.r.o.**, se sídlem Klíšská 940/96, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567, kterého zastupuje advokát [REDAKCE]

[REDAKCE] (dále též „poškozený“), **nárok na náhradu škody nepřiznává** a poškozený se s tímto nárokem odkazuje na soud.

V. Podle § 95 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se **poškozenému nárok na náhradu nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nepřiznává.**

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 11. prosince 2018 bylo Energetickému regulačnímu úřadu (dále též „Úřad“ nebo „správní orgán“) doručeno sdělení poškozeného, týkající se poškození plynárenského zařízení – ocelové středotlaké plynovodní přípojky DN 25 (dále též „plynárenské zařízení“), ke kterému došlo dne 8. října 2018, v obci a k. ú. Březsko, okres Prostějov, u rodinného domu č. p. 95 panem [REDAKCE] který prováděl demoliční práce spočívající v odstranění betonové zídky u shora uvedeného rodinného domu, a to v postavení zaměstnance účastníka řízení. Po provedeném kontrolním šetření odborem kontroly elektroenergetiky a plynárenství byl spis sp. zn. 12380/2018-ERU (dále též „spisový materiál“) postoupen odboru sankčních řízení k projednání.

II. Průběh správního řízení

Správní řízení ve věci možného spáchání přestupku dle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona bylo ve smyslu § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky, v návaznosti na § 46 správního řádu zahájeno doručením oznámení o zahájení správního řízení účastníku řízení dne 5. září 2019.

Účastník řízení byl v oznámení o zahájení správního řízení vyrozuměn o možnosti nahlížet do spisu, vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, žádat o nařízení ústního jednání ve smyslu § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky a dále o skutečnosti, že dobrovolná úhrada způsobené škody je podle § 39 zákona o odpovědnosti za přestupky polehčující okolností. Účastník řízení však svého práva nevyužil a nikterak se nevyjádřil.

Ze spisového materiálu správní orgán zjistil, že v souvislosti s poškozením plynárenského zařízení vznikla škoda, proto v souladu s § 70 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky byl povinen vyrozumět osoby, kterým mohla být spácháním přestupku způsobena škoda, o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Správní orgán proto přípisem ze dne 9. září 2019, č. j. [REDAKCE] doručeným poškozenému téhož dne, vyrozuměl poškozeného o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení.

Dne 12. září 2019 obdržel Úřad vyjádření poškozeného se sdělením, že vystavená faktura č. 3402004705 nebyla ke dni 12. září 2019 uhrazena a dne 25. března 2019 byla účastníkovi řízení zaslána 3. upomínka. Dále je z vyjádření poškozeného zřejmé, že se připojuje do přestupkového (správního) řízení s nárokem na náhradu škody, s tím, že veškeré podklady byly předány právnímu zástupci – AK CESTR.

Dne 13. září 2019 obdržel Úřad vyjádření poškozeného, resp. zmocněného advokáta [redacted] se sdělením, že výše celkové škody činí 2 337,16 Kč a uplatňuje nárok na náhradu škody podle § 70 zákona o odpovědnosti za přestupky a žádá správní orgán, aby účastníku řízení uložil povinnost škodu nahradit. Současně podle § 95 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky žádá, aby mu správní orgán zcela nebo zčásti přiznal nárok na náhradu nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody, který vyčíslil na částku 3 146 Kč.

Dne 17. září 2019 vypravil správní orgán vyznění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí a doložit majetkové poměry, které bylo účastníku řízení doručeno dne 27. září 2019. Současně jím byl účastník řízení opětovně v souladu s § 89 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky vyzněn, že dobrovolná úhrada škody je podle § 39 téhož zákona při ukládání pokuty polehčující okolností. Téhož dne správní orgán vypravil vyznění o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí také poškozenému, kterému bylo doručeno dne 20. září 2019. Účastník řízení ani poškozený se již k věci nevyjádřili.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisového materiálu, ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu.

III. Popis skutkového stavu

Ve spisovém materiálu je založen spis Policie ČR, Krajského ředitelství policie Olomouckého kraje, Územního odboru Prostějov, Obvodního oddělení Konice (dále jen „Policie ČR“), sp. zn. [redacted] (dále jen „spis Policie ČR“), který obsahuje úřední záznamy a fotodokumentaci místa skutku. Ze spisu Policie ČR vyplývá, že předmětné práce prováděl pan [redacted] jako zaměstnanec účastníka řízení. Předmětné práce prováděl účastník řízení na základě smluvního vztahu s paní [redacted], která je vlastníkem rodinného domu č. p. 95 – Březsko, jak vypověděla Policii ČR.

Ze spisu Policie ČR vyplývá, že plynárenské zařízení se nacházelo před rodinným domem č. p. 95 - Březsko, v levé části při pohledu od příjezdové komunikace. Nacházelo se ve vzdálenosti 150 cm od hranice komunikace a bylo zabudováno v oplocení shora uvedeného rodinného domu společně s hlavním uzávěrem plynu. V okamžiku příjezdu Policie ČR bylo již oplocení a vyzděný plynový kiosek pro plynoměr a hlavní uzávěr plynu již odstraněn, proto bylo viditelné ze země vedoucí plynárenské zařízení, které bylo napojeno do plynoměru, ze kterého dále probíhala plynová přípojka do země a dále jako přívod plynu do rodinného domu.

Ze spisového materiálu vyplývá, že k poškození plynárenského zařízení došlo za použití ručního náradí při provádění demoličních prací, souvisejících s bouráním zidky a při této činnosti došlo k poškození plynárenského zařízení, přesněji k povolení lisovaného závitového spoje pod hlavním uzávěrem plynu.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 1 m³ plynu do ovzduší za dobu 20 minut a byla přerušena dodávka plynu 1 konečnému zákazníkovi po dobu 30 minut.

Účastník řízení o stanovisko k prováděným pracím správce plynárenského zařízení ani poškozeného nežádal a taktéž nežádal ani o vytyčení plynárenského zařízení.

Poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Vzniklá škoda však účastníkem řízení uhrazena nebyla.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

Dle ustanovení článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Zákon o odpovědnosti za přestupky upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Podle § 2 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky se odpovědnost za přestupek posuzuje podle zákona účinného v době spáchání přestupku; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, je-li to pro pachatele přestupku příznivější.

Z hlediska vyhodnocení použití a dopadu právní úpravy na projednávaný skutek, správní orgán uvádí, že ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona, související přestupek dle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a maximální výše pokuty, kterou lze za předmětný přestupek uložit dle § 91a odst. 7 energetického zákona nebyla od doby spáchání předmětného přestupku do současnosti způsobem dopadajícím na projednávaný skutek novelizována, tzn., že skutková podstata projednávaného přestupku a obsahové znění předmětných ustanovení včetně zákonem stanovené maximální výše možné sankce, tj. pokuty zůstaly dle příslušných ustanovení energetického zákona zachovány (totožné).

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za posuzovaný skutek (přestupek) a uložení správního trestu je tedy s ohledem na výše uvedené rozhodnou právní úpravou zákon o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a energetický zákon.

IV. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona.

V rámci vedeného správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení, při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně, podle § 68 odst. 3 energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu i mimo ně tak, aby nedošlo k poškození energetického zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá povinnost osob provádějících činnosti (práce) v ochranném pásmu i mimo ně počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození energetického zařízení.

IV. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není, na základě zjištěných skutečností, pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prostřednictvím svého zaměstnance prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl anebo vzhledem k povaze činnosti účastníka řízení a okolností projednávaného případu, vědět měl a mohl, že činnost provádí v blízkosti plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení předmětné práce prováděl.

Z okolností daného případu vyplývá, že účastník řízení o plynárenském zařízení věděl, neboť prováděl demolici zídky, ve které byla vyzděna skříň pro umístění hlavního uzávěru plynu a plynoměr. Demolici zídky prováděl účastník řízení v ochranném pásmu plynárenského zařízení za použití ručního náradí.

Z § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se pro účely energetického zákona rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys. U plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce činí 1 metr na obě strany a umístěných mimo zastavěné území obce činí 2 metry na obě strany. V projednávaném případě tak činilo ochranné pásmo plynárenského zařízení 1 metr na obě strany.

Dle § 68 odst. 3 energetického zákona je každý v ochranném pásmu i mimo ně povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Subjekt, který chce vykonávat jakoukoli činnost, by si měl být i bez znalosti zákona vědom, že při své činnosti musí postupovat opatrně a obezřetně, tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení a k případnému způsobení škody.

IV. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil povinnost (zákaz) v ochranném pásmu i mimo ně zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a provádět veškeré činnosti tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení, stanovenou v § 68 odst. 3 energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá nejen ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, a sice že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky, představujícími v daném případě přerušení dodávky plynu konečnému zákazníkovi a k úniku plynu do ovzduší. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat.

Jednání účastníka řízení tedy bezesporu naplnilo rovněž znaky materiální stránky předmětného přestupku.

IV. V. Odpovědnost za přestupek

Dle § 20 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky platí, že právnická osoba je pachatelem, jestliže k naplnění znaků přestupku došlo jednáním fyzické osoby, která se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě a která porušila právní povinnost uloženou právnické osobě, a to při činnosti právnické osoby, v přímé souvislosti s činností právnické osoby nebo ku prospěchu právnické osoby nebo v jejím zájmu.

Za osobu, jejíž jednání je přičitatelné právnické osobě, se za účelem posuzování odpovědnosti právnické osoby za přestupek považuje dle § 20 odst. 2 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zaměstnanec nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení. V projednávaném případě není tedy pochyb, že jednání shora uvedené osoby (zaměstnance účastníka řízení) je za účelem posuzování odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku přičitatelné účastníkovi řízení.

Charakteristickým znakem přestupku právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti a zákazy stanovené energetickým zákonem.

Správní orgán se dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky. V této souvislosti správní orgán dospěl k závěru, že účastník řízení věděl, že provádí práce v blízkosti plynárenského zařízení, avšak nevynaložil veškeré možné úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení zákazu poškození plynárenského zařízení zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. Uložení správního trestu

Správní orgán s ohledem na zjištěné skutečnosti a okolnosti projednávaného případu rozhodl o uložení správního trestu ve smyslu § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve formě pokuty. Uložení správního trestu ve formě pokuty zcela odpovídá

rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Dle § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Za přestupek podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle § 91a odst. 7 energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti spáchaného přestupku včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchan.

Správní orgán při určení druhu a výměry správního trestu (pokuty) přihlížel ve smyslu § 37 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s § 38 téhož zákona k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem; k povaze a závažnosti přestupku; ke způsobu a okolnostem spáchání přestupku a k významu a rozsahu následku přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše uložené pokuty též k osobě pachatele, tj. účastníka řízení.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost:

- v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi (odběrateli) po dobu 30 minut, což však správní orgán vyhodnotil jako velmi mírnou přitěžující okolnost ve vztahu s ostatními případy (počtem odpojených zákazníků a době trvání přerušení dodávky plynu) se kterými se Úřad v rámci své rozhodovací praxe setkává;
- vzniklá škoda nebyla uhrazena.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán jako polehčující okolnost:

- bezprostřední nahlášení poškození plynárenského zařízení a spolupráci účastníka řízení se správcem tohoto zařízení na jeho opravě;
- účastník řízení svým jednáním poškodil lisovaný spoj, závitové napojení středotlakého plynovodu a plynoměru, tedy došlo k mírnějšímu poškození plynárenského zařízení, oproti případům, kdy dochází k přetržení plynárenského zařízení, úniku většího množství plynu a odpojení většího počtu konečných odběratelů (zákazníků).

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno dle § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky zejména zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich dodržování. Z úřední činnosti správní orgán zjistil, že účastník řízení není evidován v rámci jiného správního řízení za porušení § 68 odst. 3 energetického zákona, ve kterém by byl uznán vinným za spáchání přestupku ve věcné působnosti Úřadu, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost.

Co se týče osoby pachatele přestupku, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní

orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Správní orgán má za to, že s ohledem na předmět a charakter činnosti účastníka řízení - výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona s ohledem na výši uložené pokuty při samé dolní hranici možné zákonem stanovené sazby nelze uloženou pokutu považovat za likvidační.

Dle judikatury českých soudů musí konkrétní forma postihu a jeho výše působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i ostatní nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena i jeho represivní funkce, aniž by však byla pro něj likvidačním. To znamená, že uložená pokuta musí být v takové výši, aby byla způsobilá plnit své základní funkce, tedy funkci represivní a preventivní. Pokuta musí tedy mít pro účastníka řízení odstrašující účinek, aby se obával možné sankce a nedocházelo k opětovnému porušení právních povinností z jeho strany.

Po zvážení všech zjištěných skutkových okolností projednávaného případu, jakož i po zvážení všech polehčujících a přitěžujících okolností, uložil správní orgán účastníkovi řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. u samé dolní hranice zákonem stanovené sazby.

Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

VI. Náhrada škody

V rámci řízení bylo zjištěno, že v důsledku jednání účastníka řízení spočívajícího v tom, že poškodil plynárenské zařízení, vznikla poškozenému, jakožto provozovateli plynárenského zařízení, škoda. Tato škoda nebyla dosud uhrazena.

Poškozený v souladu s § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky uplatnil dne 13. září 2019 u správního orgánu nárok na náhradu škody v celkové výši 2 337,16 Kč, která se skládá z náhrady škody-poškození PZ-Březsko 95 v částce 2 330 Kč, únik zemního plynu v částce 5,12 Kč, distribuce v částce 2,02 Kč a poplatku OTE v částce 0,02 Kč. Dále poškozený uplatnil dle § 95 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky náhradu nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody – přibrání zmocněnce v částce 3 146 Kč, sestávající se z 2 úkonů právní služby v částce 2 000 Kč, náhrady hotových výdajů za 2 úkony právní služby v částce 600 Kč, včetně daně z přidané hodnoty 21% v částce 546 Kč.

Poškozený ke vzniklé škodě poskytl daňový doklad č. 3402004705, ze kterého vyplývá shora uvedené. Nevyplývá z něho však konkrétní způsob určení částek uvedených u jednotlivých položek, není tak zřejmé, jak k jednotlivým částkám poškozený dospěl, z čeho vycházel při jejich stanovení, ani z čeho vyplývají, jaké úkony byly prováděny a jak byla stanovena jejich úhrada. V protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ č. 81-414525 je pak uvedena doba trvání úniku plynu z porušeného plynárenského zařízení 20 min., velikost otvoru 0,02 cm² a stanovené množství uniklého zemního plynu do ovzduší 1 m³. Nebylo však doloženo, jak poškozený dospěl k těmto údajům. Nebyl doložen ani způsob jejich výpočtu.

Správní orgán nepopírá, že k úniku plynu do ovzduší došlo, avšak nemůže mít za spolehlivě prokázané, že tomu bylo právě v množství nárokovaném poškozeným.

Dle § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému (účastníkovi řízení) povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spácháním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna; jinak poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje rovněž v případě, kdyby zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.

V přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině pachatele a ukládá za přestupek trest. Pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní a v řízení o přestupcích se analogicky uplatní principy stanovené trestním právem, pokud analogie není k újmě účastníka tohoto řízení (pachatele). Také toto trestání musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu (Viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1).

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. května 2016, č. j. I. ÚS 3363/14 - 1, uvedl, že *„jediným důkazem o výši způsobené škody jako znaku trestného činu krádeže nemůže být pouhé odborné vyjádření společnosti, u níž lze pochybovat, zda není ve věci vyloučená. Pravidlem by naopak mělo být přibrání znalce, u kterého pro jeho poměr k věci či stranám trestního řízení nebudou důvody pro jeho vyloučení. Jen ve výjimečných případech a ze zvlášť závažných důvodů trestní soudy rozhodující o neoprávněném odběru elektriny nemusí znalce přibrat. Tento svůj postup ale musí náležitě a pečlivě odůvodnit.“*

Tento závěr je dle názoru správního orgánu s ohledem na skutečnost, že v řízení o přestupku je nezbytné se řídit stejnými principy jako v řízení trestním, zejména v případě, kdy je tento postup uplatněn ve prospěch pachatele, plně aplikovatelný i na projednávaný případ.

Co se týče škody ve výši 2 337,16 Kč, kterou poškozený uplatnil, vyplývá její výše z vyjádření poškozeného a z jím doložených podkladů. Způsob určení jednotlivých položek a cen za činnost, ze kterých se celková způsobená škoda skládá, však není dostatečně určitý a spolehlivě zjištěný a výši škody tak činí nepřezkoumatelnou. Správní orgán proto z uvedených důvodů škodu uplatněnou poškozeným nepovažuje za spolehlivě zjištěnou takovým způsobem, který by splňoval požadavky na její nepochybné zjištění v rámci správního řízení. Pro její přesné stanovení by si tak správní orgán musel opatřovat další podklady a provádět složité dokazování (např. porovnání výpočtu provedeného prostřednictvím metodiky a výsledků znaleckého zkoumání, či analýzu způsobu určení výše jednotlivých nákladů, zajištění položkového rozpočtu se soupisem jednotlivých pracovních činností a jejich ocenění apod.), což by vedlo k průtahům v řízení a bylo by tak porušeno právo účastníka řízení na projednání jeho věci v přiměřené lhůtě.

Z § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení. Průtahy

v řízení mohou vznikat například tehdy, kdyby vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).

Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu rozhodnutí v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat, v daném ohledu, aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulární použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15).

Co se týče poškozeným uplatněné náhrady nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody ve výši 3 146 Kč, nelze tyto poškozenému přiznat, neboť podle § 95 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán přizná poškozenému na jeho návrh náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení vůči obviněnému, pokud byl poškozený ve věci nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení úspěšný a prokázal jejich vznik a výši; pokud byl poškozený úspěšný alespoň v části svého nároku, správní orgán mu přizná vůči obviněnému, náhradu poměrné části těchto nákladů; poškozený však úspěšný ve věci nebyl, proto se mu náhrada nepřiznává.

Správní orgán proto o nároku poškozeného o náhradě škody ve výši 2 337,16 Kč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí a odkázal jej na soud.

Jelikož poškozenému nebyl přiznán nárok na náhradu škody, nebyl tak úspěšný ve věci zcela ani zčásti, není mu přiznána náhrada účelně vynaložených nákladů spojených s uplatněním nároku, jak je uvedeno ve výroku V. tohoto rozhodnutí.

VII. Náklady řízení

Výrokem III. tohoto rozhodnutí je účastníkovi řízení ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů činí paušální částka nákladů řízení částku ve výši 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího

po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Obviněný, tj. účastník řízení může proti tomuto rozhodnutí podat v souladu s § 96 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Jan Křepinský, v.r.

- otisk úředního razítka -